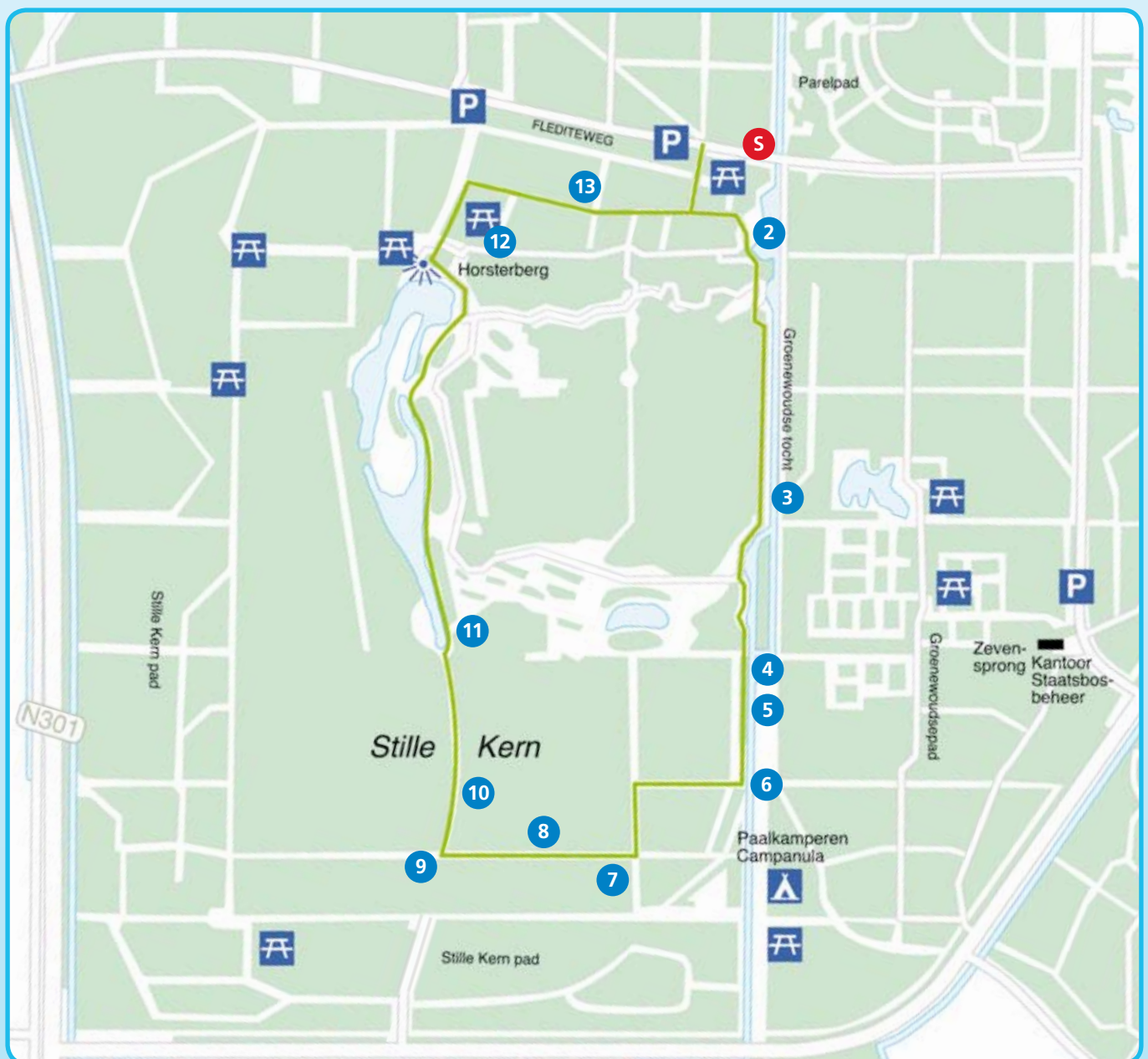

Wandelroute (8 km)

De Stille Kern Struintocht

De Stille Kern Struintocht

In de Stille kern van het Horsterwold mag je van de gebaande paden af; struinen. Hiermee heeft u de grootste kans om reeën, vossen en ander wild tegen te komen. De Stille Kern struinroute is niet in het veld gemarkeerd, men volgt de route-beschrijving met daaraan gekoppelde 'points of interest'.

Tijdens natte perioden is het raadzaam om laarzen te dragen. Ook is het verstandig naderhand, bijvoorbeeld als u onder de douche gaat, op teken te controleren. Wij wensen u veel struinplezier!

Zuidelijk Flevoland is de vierde en laatste polder die is aangelegd in het kader van de Zuiderzeewerken en kwam in 1968 droog te liggen. In de plannen voor de drooglegging was in het zuidoostelijk deel van deze polder de aanleg van het huidige Horsterwold reeds ingetekend. Binnen het Horsterwold vormt de Stille Kern een apart en uniek gebied. Pas in 1995 werd de laatste hand gelegd aan het ontwerp van de Stille Kern en in 1997 werden de laatste bomen en struiken aangeplant. Deze Stille Kern was in de eerste ontwerpen een grote open plek in het bos, bestemd voor agrarisch gebruik. Maar al in 1970 werd het plan bedacht om de Stille Kern in haar huidige vorm aan te leggen; een recreatief stiltegebied. Pas in 1990 werd hiertoe definitief besloten. Sindsdien mag de natuur hier haar gang gaan en zorgen de grote grazers - paarden en runderen - voor het openhouden van de 'Grote Weide' midden in het gebied.

Het Horsterwold is een 'multifunctioneel bos' van ruim 3600 hectare groot. Multifunctioneel wil zeggen dat houtproductie, natuurontwikkeling en recreatie zoveel mogelijk samengaan. De ongelofelijke groeikracht die de voedselrijke bodem aan de bomen geeft, maakt dat het bos uitermate geschikt was en is voor de productie van hout. Met name de snelgroeiende populier werd in de beginjaren veel aangeplant. Nu, bijna 40 jaar na de aanplant, worden deze populieren al geoogst en wordt er ruimte gemaakt voor de aanplant van meer duurzame loofhoutsoorten zoals eik en beuk. Ook de es en esdoorn doen het bijzonder goed op deze voedselrijke grond en zaaien zich veelal op natuurlijke wijze uit.

Struintocht (8 km)

- Start vanaf Het Anker **1**. Bij de parkeerplaats staat een informatiebord met wetenswaardigheden over de Stille Kern.
- Houd na het passeren van het doorgangshek links aan en volg het voormalige beheerspad richting het oosten naar de Groenewoudse tocht. U komt al spoedig langs enkele verhogingen **2**. Deze 'bulten' in het landschap zijn ontstaan nadat bij de Groenewoudse tocht zogenaamde 'natuurvriendelijke oevers' zijn aangelegd. Door deze oevers wordt de scherpe scheidslijn tussen land en water weggenomen en ontstaat er een geleidelijke overgang, waarin een grote diversiteit aan planten en dieren hun leefgebied kunnen vinden. De bomen op de 'bulten' zijn weliswaar in rijen aangeplant maar bestaan uit diverse loofhoutsoorten. Door soortenmenging krijg je een gevarieerder bos met een natuurlijker gelaagdheid van enerzijds struikachtigen (meidoorn en hazelaar) en hogere opgaande bomen (wilg, es en populier). De gelaagdheid biedt aan verschillende vogelsoorten foerageermogelijkheden en dekking. In de struiklaag zijn dit vooral soorten als roodborst en winterkoning. In de hogere lagen vinden we vooral vinken. Zwartkoppen vind je in het rijke tussengebied tussen hoog en laag.
- Blijf de westoever van de Groenewoudse tocht volgen. Deze tocht vormt de verbinding tussen de kwelsloot langs de randmeerdijk en de Hoge vaart, meer noordelijk, en zorgt voor de afvoer van regen- en kwelwater richting de Hoge vaart. Ook als het in een droge zomer lange tijd niet geregend heeft blijft het water in de Groenewoudse tocht water afvoeren. Het betreft hier het kwelwater dat vanuit het randmeer onder de dijk via grondwaterstromen door stroomt en aan de Flevolandse kant weer aan de oppervlakte komt. Het is relatief schoon (gefilterd) water en bevat doorgaans veel ijzer, wat de roestbruine kleur verklaart.

- Na verloop van tijd ziet u aan uw linkerhand een blauwe brug **3** over de tocht. Via deze brug kun je de Stille Kern verlaten en kom je in het niet begraaide deel van het Horsterwold. De brug zelf is een deel van een veel grotere brug die oorspronkelijk over de Hoge Vaart lag. Bij het verwijderen van deze brug kwam de boswachter op het idee om deze te verkleinen en te (her)gebruiken ter overbrugging van de Groenewoudse tocht.
- Als u vanaf de blauwe brug naar het westen kijkt ziet u het begin van een open, grazig gebied van zo'n 100 ha dat zich over een lengte van 2,5 kilometer in een bocht uitstrekt tot aan de Horsterberg. Hoewel het gebied hier van oorsprong nooit is ingericht als gesloten bos, wordt het nu open gehouden door begrazing van paarden en runderen. In de toekomst zullen hier ook, na de aanleg van een natuurlijke verbinding met de Oostvaardersplassen, edelherten hun weg weten te vinden.
- Blijf de westoever van de Groenewoudse tocht volgen en u komt als vanzelf bij een verbreding van de tocht met een rieteiland. Loop over de grondwal **4** langs de oever. Deze grondwal is een geliefde plek voor vossen en u kunt er gemakkelijk de hollen vinden waarin ze wonen. De grondwal is begroeid met vlierstruiken die hier spontaan zijn opgekomen nadat de grondwal was aangelegd. Vlier kan gezien worden als pionierstruik en vestigt zich gemakkelijk op open kleigrond. Hoewel deze struiken hier al enige tijd staan, zullen ze langzamerhand plaats gaan maken voor wilg en meer doornige struiken zoals meidoorn en sleedoorn.
- U loopt verder over de grondwal tot u aan uw rechterhand een sloot **5** ziet die min of meer dwars op de Groenewoudse tocht het bos in voert. Sla direct na de sloot rechtsaf en volg de linkerover van de sloot.
- Aan uw linkerhand ligt een opstand met populieren **6**. Bij de aanplant van het Horsterwold is ongeveer 60% van het gebied met snelgroeiende populieren aangeplant. 35% bestaat uit andere loofhoutsoorten en de resterende 5% wordt gevormd door naalddhoutsoorten. De populieren zijn om een aantal redenen aangeplant:
 1. de populier is een snelgroeiende boom. Zeker op deze rijke kleigrond bereikt het al na 40 jaar een kaprijpe leeftijd. En daarmee kan men het hout dus vrij snel oogsten.
 2. Na de hutoogst is er weer open ruimte gecreëerd om andere boomsoorten w.o. eik, es en beuk aan te planten, met als gevolg dat er door het hele bosgebied opstanden ontstaan met verschillende leeftijdsklassen.
- U volgt de weg tot aan de eerste kruising en slaat daar links af op een pad met aan de linkerzijde een struweel van sleedoorns.
- Bij de eerste t-splitsing slaat u rechtsaf en volgt u een voormalige beheersweg tot aan de Bingelweg. Langs het beheerspad ziet u aan uw linkerhand een gemengde opstand met beuk en essen **7**. De dunnere beuken staan in rijen tussen de essen en zijn van latere aanplantdatum. Het valt hier op dat de bast van de essen geschild wordt door de paarden en runderen in het gebied. De bast van de beuken wordt duidelijk minder aantrekkelijk gevonden en we zien dan ook nauwelijks schilsporen.
- Blijf het pad volgen. Na zo'n 400 meter vanaf de laatste afslag, ziet u aan uw rechterhand een vrij open gebied **8** met daarin veel sleedoorn. Zoals u al bij de vossenburchten heeft kunnen lezen, vormen sleedoorn en meidoorn een later stadium in de successie dan de vlierstruik. De vlier is in dit gebiedje dan ook langzaam aan het verdwijnen en de genoemde doornige struiken nemen de overhand. Als u goed kijkt ziet u hier een voorbeeld van hoe de natuur zich ondanks begrazing goed weet te beschermen. Direct langs het pad kunt u een veldiep midden in een bosje van sleedoorn vinden. Hoewel de iep door de grote grazers nog smakelijker wordt gevonden dan de es kan dit exemplaar goed overleven en doorgroeien vanwege de 'kooi' van doornstruiken er omheen. In de Stille Kern kunt u tal van dit soort voorbeelden vinden, met ook andere boomsoorten en struikachtigen. Meidoorn en sleedoorn vervullen hiermee een belangrijke functie in gebieden waarin het beheer door grote grazers is overgenomen.
- Bij de volgende kruising komt u bij de Bingelweg **9**, een voormalige verharde transportweg die in een noord-zuid-richting de Stille Kern doorkruist. Op deze 'weg' slaat u rechtsaf richting het noorden.

- Al lopende ziet u aan uw rechterzijde een opstand met zwarte elzen ¹⁰. In wintertijd zit het in deze opstand vol met vogels die zich tegoed doen aan de elzenproppen (zaden) die in de bomen hangen. Meer naar het noorden valt aan de rechterhand een boomopstand op door de opmerkelijk zwarte bast van de bomen. Het betreft hier een opstand met zwarte populier, weer één van de verschillende soorten populieren die hier in het gebied zijn aangeplant.
- Vervolg uw weg naar het noorden over de Bingelweg. Het pad wordt geleidelijk breder en gaat over in het open gebied met de slenken en grazige vegetatie ¹¹ die we eerder vanaf de blauwe brug hebben kunnen zien. Hier zijn de natuurlijke en geleidelijke overgangen van water, via open vegetatie en doornstruweel naar het opgaande bos mooi te zien. In de winter is de kans groot dat u een vos ziet lopen over het ijs of langs de rand van het struweel. In de zomerperiode ziet u tal van watervogels fourageren in de Slenken. Grauwe ganzen, kolganzen en verschillende eendensoorten zitten in grote groepen bij elkaar. Geniet in dit gebied van de uitgestrektheid en de 'on-Nederlandse' stilte. Slechts in de verte zult u, bij ongunstige wind, wat van het verkeer op de Nijkerkerweg kunnen horen. Ondanks de bekendheid met het gebied bij een breder publiek is het eerder uitzondering dan regel dat u iemand tijdens uw wandelingen tegenkomt en is het hier nog echt mogelijk om door het bos te struinen.
- Vervolg uw weg in noordelijke richting en houdt het water aan uw linkerzijde. Na ongeveer 2,5 kilometer in noordelijke richting te hebben gelopen komt u bij de Horsterberg ¹² aan. De uitzichtbult ziet u al van verre liggen doordat deze zo'n 10 meter boven het oorspronkelijke maaiveld uitsteekt. De Horsterberg is aangelegd met de klei die bij het uitgraven van de waterpartijen vrijkwam en geeft een prachtig uitzicht op de Stille Kern. Het is niet moeilijk om je vanaf hier een voorstelling te maken van hoe Nederland er in vroegere tijden heeft uitgezien. Ondanks het feit dat hier alles in eerste aanleg door de mens is ontwikkeld, krijgen de processen in het gebied een natuurlijk verloop en verdwijnen na verloop van tijd de oorspronkelijke scherpe landschapslijnen.
- Na de Horsterberg vervolgt u uw weg aan de oostzijde van het talud (van de Horsterberg). U loopt verder in noordelijke richting en steekt dwars door een opstand met eiken totdat u bij een voormalig beheerspad ¹³ komt. U vervolgt uw weg in oostelijke richting over het voormalige beheerspad ¹³. De eikenbomen in het vak waar u doorheen gelopen bent worden nauwelijks aangevreten door de grote grazers. Het looizuur in de bast maakt het voor de dieren tot een onsmakelijke boom.

- U vervolgt uw weg in oostelijke richting terug naar het hek bij de parkeerplaats en het anker. Onderweg zult u over omgevallen populieren moeten klimmen die hier na een storm zijn blijven liggen. Over een aantal jaren zullen de voormalige beheerspaden als zodanig niet meer herkend worden, al zullen de grazende dieren via hun vaste routes het pad redelijk open houden. Als het goed is loopt u nu vanzelf tegen de hekken van de ingang naar de Stille Kern aan en heeft u zo'n 8 kilometer door het gebied kunnen struinen. U heeft vast een goede indruk kunnen krijgen van een uniek stuk Flevolandse 'wildernis'. Staatsbosbeheer hoopt dat u genoten heeft en dat u de spontane ontwikkelingen in het gebied later nog eens komt bekijken.

De Stille Kern Struintocht

De Stille Kern is een 800 hectare groot natuurgebied midden in het Horsterwold. Het is een gebied waar, op één fietspad na, geen wegen of paden zijn aangelegd en waar het struinen dan ook letterlijk genomen moet worden. Hier kan de natuur haar vrije gang gaan en zijn grote grazers de 'beheerders'. Ze houden het centrale gebied in de Stille Kern open, zodat we nu van prachtige vergezichten kunnen genieten. De Stille Kern is vrij toegankelijk en men kan het gebied urenlang ongestoord doorkruisen.

De hier beschreven route voert u vanaf de parkeerplaats aan de Flediteweg langs de Groenewoudse tocht naar het zuiden, om vervolgens af te buigen naar de Bingelweg, een voormalige beheersweg. U vervolgt uw weg naar het noorden en komt via het slenkengebied en de Grote Weide bij de Horsterberg uit. Vanaf daar gaat de route door het bos richting het oosten terug naar het Startpunt.

Fietsen met GPS

Deze route is ook beschikbaar als GPS-bestand voor navigatieapparatuur. Via www.vvzeewolde.nl is het gpx- of gdb-bestand te downloaden. De met blauwe cirkels aangeduide punten ¹⁰ zijn waypoints. De coördinaten daarvan zijn verwerkt in deze GPS-bestanden.

Colofon

Deze route is een gezamenlijke uitgave van VVV Zeewolde, gemeente Zeewolde en Staatsbosbeheer. Nadere informatie over deze en andere routes is te krijgen bij VVV Zeewolde, Raadhuisplein 1, 3891 ER Zeewolde. Telefoon 036 - 522 14 05 of www.vvzeewolde.nl

Vormgeving en realisatie: exploireclameinternet.nl, www.exploi.nl

